

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5Tos/110/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122010414
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6122010414.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a sudcov JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a Mgr. Jána Bednára na neverejnom zasadnutí dňa 26. septembra 2023 prejednal sťažnosť odsúdeného P. N. proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7PP/27/2022 zo dňa 18.07.2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného P. N. **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením sp. zn. 7PP/27/2023 zo dňa 18.07.2023 senát Okresného súdu Banská Bystrica podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona zamietol návrh odsúdeného P. N. na podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 9T/77/2010 zo dňa 20.11.2010 v trvaní 16 (šestnástich) rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí zo dňa 18.07.2023 sťažnosť, ktorú dodatočne odôvodnil podaním doručeným okresnému súdu dňa 17.08.2023 a podaním prostredníctvom ustanoveného obhajcu doručeným okresnému súdu dňa 16.08.2023. Dňa 06.09.2023 doručil odsúdený okresnému súdu dodatok k odôvodneniu jeho sťažnosti. V podaní doručenom okresnému súdu dňa 18.07.2023 odsúdený uviedol, že mu nebolo zo strany súdu na verejnom zasadnutí umožnené uplatňovať právo na účinnú obhajobu, keď jeho otázky smerovali na znalkyňu v úmysle poukázať na vady vo vypracovanom znaleckom posudku. Podľa názoru odsúdeného je trestný čin, ktorý spáchal len ojedinelým vybočením, keďže dovtedy viedol riadny život a nedopustil sa žiadnej protiprávnej činnosti. Odsúdený uviedol, že sa znalkyne pri vypracovaní znaleckého posudku opierali o nevykonaný znalecký posudok z prípravného konania a nevykonané svedecké výpovede, pričom k ich obsahu pristupovali selektívne a vyberali len tie skutočnosti, ktoré podporovali a odôvodňovali ich záver. Znalecký posudok nie je podľa odsúdeného presvedčivý, pretože nemá oporu vo vykonaných dôkazoch a bol vyhotovený na podklade neúplného zistenia skutočného stavu veci. V dodatku k odôvodneniu doručenom okresnému súdu dňa 06.09.2023 odsúdený uviedol, že v prípade verbálneho a písomného odôvodnenia napadnutého uznesenia je rozpor, konkrétne na strane 3 a v čase 1:10:39 zvukového záznamu. V odôvodnení sťažnosti prostredníctvom ustanoveného obhajcu uviedol, že vypracovaný znalecký posudok javí znaky zmätočnosti a neprofesionality. Poukázal na nezrovnalosti v podobe nesprávne uvedenej spisovej značky na strane 3 posudku, na uvedené nesprávne meno na strane 4, na kresbu na strane 17 a podobne. Podľa odsúdeného nejde o nepodstatné vady ako sú chyby v písaní. Uviedol, že vo vyjadreniach znalkyne Z.. U. na verejnom zasadnutí sú objektívne relevantné nezrovnalosti. Vychádzajúc z vnútorných rozporov znaleckého posudku č. 060/2023 a 041/2023 navrhol, aby vzhľadom na ich charakter a závažnosť na ne neprihliadal. Na základe vyššie uvedeného odsúdený navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie a rozhodol o jeho podmienenečnom prepustení na slobodu, resp. aby uložil okresnému súdu, aby vo veci znova konal a rozhodol.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Po postupe v zmysle uvedeného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nebola dôvodne podaná, pretože u neho neboli splnené zákonné podmienky vyžadované ustanovením § 66 ods. 1, 2 Trestného zákona v spojení s § 67 ods. 1 Trestného zákona pre jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona, osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Krajský súd, ako sťažnostný súd pripomína, že vo veci už rozhodoval, keď na základe sťažnosti okresného prokurátora uznesením sp. zn. 5Tos/101/2022 zo dňa 31. 08. 2022 zrušil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica uznesením sp. zn. 7PP/27/2022 zo dňa 11. 07. 2022, ktorým odsúdeného P. N. podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona podmiennečne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 16 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 9T/77/2010 zo dňa 22. 11. 2010, súčasne mu určil skúšobnú dobu v trvaní 36 (tridsiatich šiestich) mesiacov, nariadil probačný dohľad a uložil mu zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa preukázateľne o zamestnanie uchádzať a okresnému súdu uložil, aby vo veci znova konal a rozhodol. Na základe uvedeného, preto Okresný súd Banská Bystrica vo veci opäť konal a rozhodol uznesením, ktoré je predmetom tohto sťažnostného konania.

Okresný súd pri dôslednom dodržaní procesného postupu a rešpektovaní práva odsúdeného na obhajobu rozhodol na verejnom zasadnutí v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere dôkazy správne vyhodnotil, a to jednotlivo, ako aj v ich súhrne a odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá všetkým úvahám obsiahnutým v ustanovení § 176 ods. 2 Trestného poriadku. Dostatočným a zrozumiteľným spôsobom uviedol, ktoré skutočnosti mal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona.

Keďže okresný súd napadnuté uznesenie podrobne odôvodnil a krajský súd sa s dôvodmi uvedenými v napadnutom uznesení v plnom rozsahu stotožnil, na odôvodnenie napadnutého uznesenia v podrobnostiach poukazuje, keďže opakovať správne a podrobné dôvody zákonného rozhodnutia by bolo nadbytočné. V širších súvislostiach krajský súd poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej

republiky (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej pri zamietnutí odvolania (sťažnosti) sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok vo veci Helle v. Fínsko z 19.12.1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59-60).

Krajský súd poznamenáva, že odsúdený nemá automaticky na podmiennečné prepustenie nárok. Trestný zákon ponecháva súdu plne na úvahu, či pri zohľadnení a zhodnotení všetkých skutočností návrhu vyhovie, alebo nie. Samozrejme podmienkou je, aby svoje rozhodnutie racionálne a zrozumiteľne zdôvodnil. Zmyslom podmiennečného prepustenia totiž nie je, aby za dobré správanie, resp. za dobrú prácu vo výkone trestu odňatia slobody bol odsúdený bez skúmania ďalších skutočností prepustený po vykonaní stanovenej doby trestu, bez zreteľa na účel trestu. Podmiennečné prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom k účelu trestu a k ďalším okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený aj na slobode povedie riadny život a že neexistuje pre spoločnosť reálne riziko jeho recidívy. Možno teda uzavrieť, že ide o mimoriadny benefit, ktoré dáva súdu možnosť (nie však povinnosť) odsúdeného z výkonu trestu podmiennečne prepustiť.

Predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je splnenie troch podmienok, ktoré musia byť splnené kumulatívne (§ 66 ods. 1, 2 Trestného zákona).

Formálnymi podmienkami možno rozumieť vykonanie pomernej časti uloženého trestu odňatia slobody, požadovanej zákonom (§ 67 ods. 1 Trestného zákona), v danom prípade vykonaním troch štvrtín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody, v prípade, ak bol odsúdený uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu. V tejto súvislosti krajský súd len dodáva, že prvá (formálna) podmienka, teda vykonanie určitej vyžadovanej časti trestu, bola v prípade odsúdeného splnená.

Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení, vychádzajúc z ustanovení § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, musí súd z hľadiska splnenia materiálnych zákonných podmienok zhodnotiť konanie odsúdeného pred spáchaním trestného činu, jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody, a zároveň reálne zhodnotiť predpoklad, či v budúcnosti povedie riadny život, pričom musí prihliadať aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Pokiaľ ide o splnenie prvej materiálnej podmienky, ktorou je plnenie povinností odsúdeného v rámci aktuálne vykonávaného trestu odňatia slobody, možno konštatovať, že odsúdený túto podmienku splnil. Relevantným pre posúdenie správania sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody je obsah hodnotenia, vypracovaného ústavom na výkon trestu odňatia slobody, z ktorého vyplýva, že odsúdený bol predvedený zo slobody do výkonu väzby dňa 30.05.2010 do ÚVV a ÚVTOS Žilina, kde neprichádzal do rozporu s právnymi normami platnými v podmienkach výkonu väzby. Správanie a vystupovanie odsúdeného bolo počas pobytu v danom ústave na požadovanej úrovni a zo strany personálu ústavu neboli k odsúdenému zaznamenané žiadne nedostatky, ani nebol disciplinárne potrestaný či odmenený. Dňa 07.12.2010 bol odsúdený premiestnený na výkon trestu odňatia slobody do ÚVV a ÚVTOS Ilava, kde neprichádzal do rozporu s právnymi normami platnými v podmienkach výkonu trestu a jeho správanie a vystupovanie voči personálu ústavu, ako aj plnenie každodenných povinností bolo na požadovanej úrovni. Odsúdený plnil program zaobchádzania, svoje pracovné povinnosti, dokázal si vytvoriť podmienky na udelenie jedenástich disciplinárnych odmien a nebol disciplinárne potrestaný. Dňa 24.11.2017 mu bolo riaditeľom ústavu udelené mimoriadne voľno na opustenie ústavu za prítomnosti príslušníka zboru v meste Ilava, kde sa stretol s rodinnými príslušníkmi, pričom toto opustenie ústavu prebehlo bez nedostatkov. Pre rapidne zhoršenie psychického stavu bol odsúdený dňa 08.08.2018 umiestnený do oddielu špeciálneho zaobchádzania, kde mu bola venovaná odborná terapeutická starostlivosť. V období od 13.08.2018 do 22.01.2019 bol odsúdený hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení v Nemocnici pre obvinených a odsúdených a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Trenčín z dôvodu dekompenzácie psychického stavu. Od 22.01.2019 sa odsúdený nachádza v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica-Kráľová, kde v rámci vnútornej diferenciacie ústavu bol po absolvovaní nástupného oddielu na návrh psychológa ústavu umiestnený do oddielu špecializovaného zaobchádzania, kde mu bola naďalej venovaná odborná terapeutická starostlivosť. Vplyvom pedagogickej a psychologickkej činnosti došlo postupne k stabilizácii psychického stavu odsúdeného, na základe čoho mu bola dňa 16.02.2021 na návrh pedagóga zmenená diferenciačná skupina a bol umiestnený do ubytovne s diferenciačnou skupinou „B“. Počas obdobia výkonu trestu odňatia slobody v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica-Kráľová bolo správanie a vystupovanie odsúdeného na požadovanej úrovni a príkazy a

nariadenie väzenského personálu plní bez výhrad. Doposiaľ bol 15-krát disciplinárne odmenený a nebol ani raz disciplinárne potrestaný. Dňa 08.03.2022 mu bola na základe pedagóga zmenená diferenciačná skupina z „B“ na „VO“ v rámci národného projektu Šanca na návrat, ktorého cieľom je u osôb vo výkone trestu odňatia slobody znížiť riziko sociálneho vylúčenia. Pravidelne sa zúčastňuje resocializačných a výchovnozdelávacích programov. Vzťahy s primárnou rodinou sa javia na veľmi dobre úrovni. Resocializačná prognóza sa javí ako priaznivá a riziko recidívy trestnej činnosti je nízke. Na základe vyššie uvedených skutočností riaditeľ ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica skonštatoval splnenie podmienok na podmienené prepustenie a odporučil odsúdeného podmienenčne prepustiť.

Krajský súd v tejto súvislosti poznamenáva, že pozitívne hodnotenie počas výkonu trestu je len jednou z materiálnych podmienok, splnenie ktorej sa v zmysle § 66 ods. 1 Trestného poriadku vyžaduje na jeho podmienené prepustenie, a v tomto smere odsúdenému nemožno uprieť snahu po náprave.

Druhou materiálnou podmienkou, ktorá musí byť splnená kumulatívne, je predpoklad, že v budúcnosti povedie riadny život. Z hľadiska prijatia záveru, či od odsúdeného (jeho osobnosti) je možné očakávať vedenie riadneho života, je potrebné zohľadniť okolnosti predchádzajúceho života odsúdeného ako aj na povahu spáchaného trestného činu. Okresný súd v tejto súvislosti správne prihliadol na znalecký posudok č. 060/2023 a 041/2023 vypracovaný znalkyňou Z.. Q. F. z odvetvia psychiatrie a Z.. N. U. z odboru psychológie. Z uvedených znaleckých posudkov vyplýva, že doposiaľ nedošlo k významnej náprave odsúdeného vo vzťahu k jeho morálnej a charakterovej zložke osobnosti a je pomerne otázne, či k nej niekedy dôjde. V., že má zmysel pokračovanie nepodmieneného výkonu trestu odňatia slobody, ktorý môže ukázať odsúdenému, že svet sa neprispôsobuje jemu, ako to bolo v jeho predošlom občianskom fungovaní, ale on sa musí prispôbiť svetu a jeho pravidlám, aj keď mu to nevyhovuje a nesúhlasí s nimi. Navonok sa odsúdený dokáže prispôbiť a formálne primerane a dobre fungovať pri začlenení sa do spoločnosti, opatrný však musí byť pri konfliktoch emočne napätých, záťažových situáciách, ktoré vďaka svojej na seba zameranej osobnosti s impulzívnymi a agresívnymi črtami, nedokáže vždy primerane zvládať, a v ktorých zlyhanie, nielen v kontakte s emočne blízkou osobou, nemožno za podobných okolností vylúčiť. Znalkyne skonštatovali, že v prípade odsúdeného sa jeho osobnosť žiadnym spôsobom neposunula a vykonávaný trest nepomohol odsúdenému v jeho náprave. Na základe uvedených znaleckých posudkov okresný súd správne uviedol, že osobu odsúdeného možno označiť za nebezpečnú, ktorá sa ale rizikovejšie prejavuje v nebezpečných situáciách, ktoré sa nezhodujú s jeho predstavami.

Aj podľa krajského súdu vzhľadom na závery uvedených znaleckých posudkov je preto u odsúdeného ďalší výkon trestu odňatia slobody potrebný, a to predovšetkým z dôvodu, aby bol naplnený reálny predpoklad, že v budúcnosti povedie riadny život.

V prípade prognózy budúceho správania sa odsúdeného je potrebné prihliadať aj na prostredie, v ktorom sa odsúdený ocitne po podmienenom prepustení. Z hodnotenia odsúdeného ústavom sú evidentné stabilné rodinné vzťahy predovšetkým medzi odsúdeným a jeho rodičmi, sestrami, švagrom, sesternicou a krstnými rodičmi. Krajský súd však musí konštatovať, že ani dobré rodinné vzťahy samy osebe nedávajú záruku za ďalšie správanie sa odsúdeného, jeho nápravu a vedenie riadneho života. Je potrebné zdôrazniť, že vzájomné sociálne väzby medzi odsúdeným a jeho rodinou ho žiadnym spôsobom neodradili od spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy, ktorého sa dopustil práve voči najbližšej osobe, ktorou bola jeho manželka. Podľa krajského súdu preto ani dobré rodinné vzťahy nedávajú záruku za vzorné a spoločensky konformné budúce správanie sa odsúdeného v prípade jeho podmieneného prepustenia z výkonu trestu na slobodu.

Krajský súd k sťažnostným námietkam odsúdeného, ktorými chcel spochybníť vykonané znalecké posudky č. 060/2023 a 041/2023 uvádza, že k týmto námietkam sa vyjadril okresný súd v napadnutom uznesení a svoje tvrdenia podrobne odôvodnil, pričom správne uviedol, že predmetné námietky ohľadom nedostatkov znaleckého posudku sú účelové a smerujú len k tomu, aby bol odsúdený prezentovaný iba v kontexte veľmi pozitívneho hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Obhajoba nedokázala svoje tvrdenia, že znalecké posudky sú neprofesionálne a zmatečné, relevantným spôsobom podporiť. Okresný súd správne uviedol, že súd, prokurátor, ani obhajoba nemajú také odborné vedomosti ako znalkyne a bez odborného podkladu, akým je aj vlastné psychologické a psychiatrické vyšetrenie nie je na mieste spochybňovať znalecký posudok len prostredníctvom účelových tvrdení, ako to bolo v prípade obhajoby. K sťažnostnej námietke odsúdeného, že znalkyne opierali svoj znalecký posudok o

nevykonaný znalecký posudok z prípravného konania okresný súd správne uviedol, že znalkyne dali svoje zistené závery do kontextu so znaleckým posudkom č. 13/2010 v konaní sp. zn. 9T/77/2010, pričom skonštatovali, že v prípade odsúdeného sa jeho osobnosť žiadnym spôsobom neposunula a vykonávaný trest mu nepomohol v jeho náprave. K sťažnostnej námietke odsúdeného, že je v posudku zle uvedená spisová značka na strane „3“ a zle uvedené meno na strane „4“ krajský súd dodáva, že sa jedná o bežné písárske chyby, ktoré však nemajú žiadny vplyv na správnosť alebo vierohodnosť posudku.

Aj podľa krajského súdu, závery vykonaného dokazovania vyvolali pochybnosti o dostatočnom splnení resocializačnej funkcie doposiaľ vykonaného trestu odňatia slobody a netvorí tak spoľahlivý základ pre dôvodný predpoklad, že odsúdený sa po prepustení nedostane do rozporu so zákonom, resp. že sa opätovne nedopustí rovnakého, prípadne obdobného trestného činu. Sťažnostný súd dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci správne prihliadol na povahu spáchanej trestnej činnosti (obzvlášť závažného zločinu vraždy), ako aj na prognózu budúceho správania sa odsúdeného. Krajský súd taktiež dospel k záveru, že v posudzovanom prípade zatiaľ nie je možné u odsúdeného prevýchovný účel trestu nahradiť probačným dohľadom, a to ani za predpokladu uloženia primeraných povinností a obmedzení, či ich kontroly prostredníctvom elektrotechnických prostriedkov, vzhľadom na povahu a závažnosť trestnej činnosti, ale aj na osobnosť odsúdeného. Keďže v súčasnosti nie je možné vysloviť reálny predpoklad, že odsúdený na slobode povedie riadny život, preto ďalší výkon trestu odňatia slobody je u neho dôvodný.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

S poukazom na uvedené skutočnosti senát Krajského súdu v Banskej Bystrici sťažnosť odsúdeného v súlade s citovaním ustanovením ako nedôvodnú zamietol.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.